

РЕШЕНИЕ

№ 39397

гр. София, 26.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 61 състав, в публично заседание на 06.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

при участието на секретаря Цонка Вретенарова, като разгледа дело номер **8334** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 118 ал.1 от Кодекса за социално осигуряване, вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на М. З. М. ЕГН [ЕГН] с постоянен адрес –гр.С., [улица] чрез адв. Х. М. с адрес за връчване на съобщения - [населено място], [улица], ет.2 срещу Решение № 2153-21-207/15.07.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-761/02.07.2025 г. на М. З. М. срещу Разпореждане № 21252210244 от 28.05.2025г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна.

В жалбата се твърди, че обжалваният акт е незаконосъобразен, постановен при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в нарушение на материалния закон и несъответстващ с целта на закона. Излагат се аргументи, че мотивите на обжалваното решение са бланкетни. Жалбоподателката акцентира върху обстоятелството, че не е била служебно повикана да се яви за преосвидетелстване от органите на медицинската експертиза, като ТЕЛК е определен в [населено място], а не по настоящия/постоянния ѝ адрес. Излага, че ЕР на ТЕЛК било издадено на 27.05.2025 г., т. е. преди датата на Разпореждане № 21252210244 от 28.05.2025 г., за което, в нарушение на чл. 41, ал. 3 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи (ПУОРОМЕРКМЕ) от териториалното поделение не била направена служебна проверка в информационната база данни на НЕЛК. В ЕР изрично било посочено, че забавянето на издаването му не е по вина на лицето. Иска се отмяна на оспореното решение.

В съдебно заседание, жалбоподателят, редовно призован, не се явява, а чрез писмено становище от процесуалния му представител адв. Х. М., се поддържа жалбата и моли същата да бъде

уважена. Претендират се разноси за адвокатско възнаграждение съгласно чл.38 ал.2 от Закона за адвокатурата.

Ответникът– Директорът на ТП на НОИ- С. град, чрез процесуалния си представител юрк. П. оспорва жалбата като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Софийска Градска прокуратура –редовно уведомена, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Административен съд– София град, като прецени процесуалните предпоставки за допустимост, взе предвид становищата на страните и на основание чл. 168, ал. 1 от АПК въз основа на събраните по делото доказателства провери законосъобразността на оспорения акт на всички основания по чл. 146 от АПК, намери следното:

От фактическа страна:

По подадено заявление от 20.10.2022 г. от жалбоподателя М. З. М. за инвалидна пенсия с приложено ЕР № 90113/94 от 04.10.2022 г. на ТЕЛК, с което органите на медицинската експертиза са определили 80 % трайно намалена неработоспособност /ТНР/, с Разпореждане № [ЕГН] от 24.11.2022 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване исканата пенсия за инвалидност поради общо заболяване / ИОЗ/ е отпусната за срока на инвалидността - до 01.10.2023 г.

Във връзка с ЕР № 92164/243 от 19.12.2023 г. на ТЕЛК с определена ТНР 87 % и нов срок - до 01.12.2024 г., с разпореждане от 05.02.2024 г. на органа по пенсионно осигуряване пенсията е определена в същия размер до 01.12.2024 г.

След изтичане на определения с ЕР на ТЕЛК № 92164/19.12.2023 г. срок на инвалидността и неявяване на лицето за преосвидетелстване от ТЕЛК при условията на чл. 30, ал. 3 от НПОС, с Разпореждане № 21252210244 от 28.05.2025 г. на длъжностно лице по „ПО“, получаваната от М. З. М. пенсия за инвалидност поради общо заболяване е прекратена на основание чл. 96, ал. 1, т. 5, във връзка с ал. 2 от КСО, считано от 02.12.2024 г. - срокът, до който е била отпусната.

След обжалването му по административен ред, разпореждането е потвърдено с процесното Решение № 2153-21-207/15.07.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. – град, оспорено в настоящото съдебно производство.

На 24.06.2025 г. в ТП на НОИ С. - град е получено ЕР № 91167/98 от 27.05.2025 г. на ТЕЛК с определен процент ТНР 60 на сто, срок на инвалидността - до 01.05.2026 г., и посочено, че по-късното преосвидетелстване не е по вина на лицето. В тази връзка с Разпореждане № [ЕГН]/25.07.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване личната пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателката е възстановена от 02.12.2024 г., считано от датата на прекратяването ѝ.

В хода на съдебното производство е приета административната преписка. Допълнително са представени от ответника писмени доказателства, свързани с компетентността на органа, издал оспореният административен акт, както и Разпореждане № [ЕГН]/25.07.2025 г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в срока по чл. 149, ал. 1 от АПК, от легитимирано лице по чл. 147, ал. 1 от АПК и срещу подлежащ на оспорване административен акт, поради което жалбата е процесуално допустима, а разглеждана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административно-

производствените правила и материално - правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното Решение № 2153-21-207/15.07.2025 г. на директора на ТП на НОИ – С. – град е издадено от компетентен орган – директора на ТП на НОИ –С. град, при условията на заместване, съгласно Заповед № 1015-21-22/19.01.2024г. на Директора на ТП на НОИ –С. град, в която е посочено, че при едновременно отсъствие на директора Т. В. и на директора на дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ в ТП на НОИ –С. град – Е. И. Л., правомощията на административен орган по чл.117 ал.3 от КСО се изпълняват от В. С. Р. –директор на дирекция „Пенсии“ в ТП на НОИ –С. град. Представени са и писмени доказателства за едновременно отсъствие на дата 15.07.2025 г. на Т. В. – директор на ТП и на Е. Л. -директор на Дирекция „КПК“ – Заповед № 18696/30.06.2025 г. на директора на ТП на НОИ С. град и Заповед № 19609/07.07.2025 г. на Подуправителя на НОИ /лист 55, 56 от делото/

Потвърденото, с оспореното решение Разпореждане № 21252210244/28.05.2025 г- от длъжностно лице по пенсионно осигуряване – Н. Н. , е издадено от материално и териториално компетентен орган съгласно разпоредбите на КСО и представена по делото Заповед № 1015-21-247/04.12. 2018 г. на директора на ТП на НОИ –С. град, с която в т.П 14. Н. Н. – главен експерт по осигуряването в сектор „Изплащане на пенсии –втори е определена за длъжностно лице, на което е възложено ръководството на пенсионно осигуряване по смисъла на чл.98 ал.1 т.1 и ал.2 и чл.99 ал.1 от КСО. Спазени са законовите изисквания на чл.59 ал.2 от АПК за форма на акта, като същият съдържа фактически и правни основания, изложени са мотиви.

В хода на проведеното административно производство не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

По отношение съответствието на оспорения акт с материалния закон и неговата цел, съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 71 във вр. с чл. 72 от КСО лицата имат право на пенсия за инвалидност, когато са загубили напълно или частично работоспособността си завинаги или за продължително време, като пенсия за инвалидност се определя на лица с 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане.

Правото за пенсия за инвалидност поради общо заболяване като вид инвалидна пенсия е регламентирано в чл. 74 от КСО, съгласно който, ал. 1 осигурените придобиват право на пенсия за инвалидност поради общо заболяване, ако са загубили работоспособността си и имат осигурителен стаж, придобит до датата на инвалидизирането.

Съгласно чл. 73, ал. 2 от КСО и чл. 30, ал. 1 от НПОС, пенсията за инвалидност се отпуска за срока на инвалидността, определена от ТЕЛК (НЕЛК).

Както правилно е посочил и административния орган, чл. 30. ал. 3 от НПОС регламентира, че преосвидетелстването на лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане се извършва до изтичането на срока, за който е отпусната пенсията, след служебно повикване. Когато преосвидетелстването се извършва до първо число на месеца, в който изтича срокът, за който е отпусната пенсията, както и при предсрочно преосвидетелстване по молба на пенсионера, пенсията се определя в същия размер, увеличава се, намалява се или се прекратява от първо число на месеца, следващ месеца на преосвидетелстването. Когато преосвидетелстването е извършено в месеца, през който изтича срокът, за който е отпусната пенсията, както и след това, не по вина на лицето, пенсията се възстановява в същия размер, увеличава се, намалява се или се прекратява от срока, до който е била отпусната.

В случая е безспорно, че с ЕР № 92164/243 от 19.12.2023 г. на ТЕЛК е определен срок на инвалидността на жалбоподателя до 01.12.2024 г. В тази връзка, съгласно цитираните разпоредби

М. М. има право на пенсия за инвалидност до посочената дата, след която липсва правно основание за изплащането ѝ. Тази дата се определя от органите на медицинската експертиза и длъжностното лице по ПО, което в случая работи в условията на обвързана компетентност, без право на преценка, следва стриктно да я съобрази, прилагайки закона - в случая, постановявайки разпореждането от 28.05.2025 г., с което пенсията е прекратена от 02.12.2024 г.

Напълно неоснователно в жалбата се твърди, че пенсионният орган своевременно не е съобразил последващото ЕР на ТЕЛК, постановено на 27.05.2025 г.

Видно от Решение № 11892/041 от 01.07.2025 г. на медицинската комисия при ТП на НОИ С. - град (лист 40 по делото), ЕР на ТЕЛК от 27.05.2025 г. е получено в териториалното поделение на НОИ на 24.06.2025 г., което изключва възможността да бъде съобразено месец по-рано при постановяване на разпореждането от 28.05.2025 г.

В тази връзка, заявените претенции в жалбата от М. З., че пенсионният орган неправилно е разпоредил прекратяването на личната ѝ пенсия за инвалидност поради общо заболяване, са неоснователни.

Съгласно чл.98 ал.4 от КСО разпорежданията за пенсиите за инвалидност и за добавката за чужда помощ се издават единствено въз основа на решение на медицинска комисия към ТП на НОИ. Алинея 5 на същия член предвижда, че решенията на комисия се издават в 14-дневен срок след получаване от регионалните картотеки на медицинската експертиза на експертни решения с определена 50 и над 50 на сто трайно намалена работоспособност след разглеждане на медицинската документация, удостоверяваща настоящото здравно състояние на лицето решенията на ТЕЛК и НЕЛК за определяне размера на трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане, причинната връзка, датата на инвалидизиране, срока на инвалидността и на чуждата помощ. Видно от представеното решение на медицинската комисия към ТП на НОИ –С. град /лист 40 от делото/, ЕР на ТЕЛК, издаден на 27.05.2025 г. е получен на 24.06.2025 г. в ТП на НОИ –С. град и медицинската комисия се е произнесла на 01.07.2025 г.

Неправилно жалбоподателят излага аргументи за нарушение на чл. 41, ал. 3 от Правилника за устройството и организацията на работа на органите на медицинската експертиза и на регионалните картотеки на медицинските експертизи /ПУОРОМЕРКМЕ/ с регламентираната в него възможност териториалното поделение на НОИ да извършва служебна проверка в информационната база данни. Проверката не може да бъде отнесена към конкретния случай, тъй като цитираната правна норма предвижда проверка само, относно лицата, които са подали заявление за освидетелстване или преосвидетелстване и след редовното им призоваване не са се явили на преглед в ТЕЛК, т. е. - случаите, при които не са постановени ЕР на ТЕЛК поради неявяване на редовно призовани лица, какъвто не е настоящият.

При постановени ЕР на ТЕЛК, същите следва да се връчат в ТП на НОИ като заинтересованата страна, на основание чл. 112 от Закона за здравето може да ги обжалва. Съгласно разпоредбата на чл.112а от Закона за здравето съобщаването на решенията на ТЕЛК и НЕЛК на заинтересованите организации - НОИ, НЗОК, Агенцията за социално подпомагане, Агенцията за хората с увреждания и органите на медицинската експертиза на работоспособността, се извършва по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и Закона за електронното управление, а освидетелстваното лице и осигурителите се уведомяват с писмо с известие за доставяне или по електронен път при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги и Закона за електронното управление. Т. съобщаване е извършено едва на 24.06.2025 г.

Именно във връзка с релевантното връчване на експертните решения, в чл.41 ал.1а от ПУОРОМЕРКМЕ е регламентиран тридневен срок от връщането на медицинското досие в РКМЕ,

в който експертното решение се изпраща на НОИ.

От изложеното, съдът прави извод, че пенсионният орган няма нормативно вменено задължение преди постановяване на разпореждането да извърши служебна проверка по чл. 41, ал. 3 от ПУОРОМЕРКМЕ, тъй като липсват данни жалбоподателя да е бил редовно призован да се яви за преосвидетелстване пред ТЕЛК и да не се е явил. Едва след като на 24.06.2025 г. ЕР на ТЕЛК е получено в териториалното поделение на НОИ, длъжностното лице по пенсионно осигуряване е могло да го съобрази в образуваното пенсионно производство, при което с разпореждане от 25.07.2025 г. пенсията е възстановена от датата на прекратяването ѝ.

Претенциите на жалбоподателя, че не е била своевременно призована за преосвидетелстване от медицинските органи и че за преосвидетелстването ѝ е била определена ТЕЛК в [населено място], не са от компетентността на органите на ТП на НОИ – С. град, поради което са ирелевантни към предмета на настоящото производство.

От всичко изложено дотук се налага изводът, че оспореното решение е законосъобразно, а жалбата неоснователна и следва да бъде отхвърлена. Съобразно изхода от спора съдът следва да уважи своевременно направеното от ответната страна искане за присъждане на разноси за юрисконсултско възнаграждение, поради което и на основание чл. 143, ал. 3 АПК, вр. чл. 37 от Закона за правната помощ, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ, жалбоподателят следва да заплати на НОИ сумата от 100 лева.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд – София – град, Трето отделение, 61 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М. З. М. с постоянен адрес –гр. С., [улица] чрез адв. Х. М. срещу Решение № 2153-21-207/15.07.2025 г. на Директора на ТП на НОИ С. град, с което е оставена без уважение жалба с вх. № 1012-21-761/02.07.2025 г. на М. З. М. срещу Разпореждане № 21252210244 от 28.05.2025г. на длъжностно лице по „Пенсионно осигуряване“, като неоснователна.

ОСЪЖДА М. З. М. ЕГН [ЕГН] да заплати на Националния осигурителен институт сумата от 100 лева разноси по делото.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от получаване на съобщението за изготвянето му.

Съдия: